

HISTORIA i KULTURA POLSKI

METODA HARCERSKA

Wskazówki Dla Zastepowych, Drużynowych, i Przewodniczek

Organizacja nasza pół wieku istnieje na emigracji, na ziemiach obcych, teraz przyswojonych. Poza celami harcerskimi które nas łączy ze światowym ruchem skautowym, Związek Harcerstwa Polskiego poza granicami Kraju (ZHPpgK) posiada cel wychowania swych szeregów w tradycjach mowy, kultury, i historii naszych przodków. Do osiągnięcia tych celów, stopnie i sprawności harcerskie posiadają wymagania związane z wiedzą o kulturze, historii, i geografii polskiej. Niestety, gdy podchodzi się do przeprowadzenia tych tematów, pierwszy instynkt jest do naśladowania metod które w naszej osobistej przeszłości przekazały te wiadomości ... szkoła.

Harcerstwo nie jest szkoła. Nie rzadamy aby harcerki zdawały egzaminy pisemne z wymagań na stopnie i sprawności. Zastepowe, drużynowe, i instruktorki nie są amatorskimi nauczycielkami (choć, wiele z nich ewentualnie staje się znakomitymi nauczycielkami karierowymi, stosując *metode harcerska* w swoich klasach).

Zastepowe, drużynowe, i instruktorki są starszymi, bardziej doświadczonymi siostrami. Swoim przykładem i twórczymi zajęciami stwarzają dla szeregowych przeżycia, z których pozostaje isierka wiedzy. Metoda harcerska wywołania z uczestniczek udział, zainteresowanie, i pragnienie poszerzania swego świata.

Przy swojej rocznej kadencji w roli Referentki Harcerki przy Hufcu "Tatry" w Chicago, zauważyłam że znajomość przeprowadzenia sprawności historycznych metoda harcerska na zbiórkach drużyny zagasa. Nie zgasła zupełnie, ponieważ nie zginęła chęć przeprowadzenia, jedynie znajomość sposobu przeprowadzenia.

Możliwe jest, że dzisiejsza młodzież jest bardziej oddalona czasem od tych wydarzeń które spowodowały polską diaspore i przyczyniły się do założenia naszej organizacji. Gdy się patrzy na historię ojczyzny z punktu widzenia dat i wydarzeń, gubi się własne połączenie z tą przeszłością. Fakty stają się nudnymi martwymi słowami, a nie wskazówkami w historii własnej rodziny, lub wglądu do samej siebie. Historia się dzieje wokół nas, jest ona w toku gdy przychodzimy na świat. Jesteśmy jej produktem, jak i również jej czynnikiem. Nasze

pojedyncze działania, zjednoczone z działaniami innych, i działaniami całego społeczeństwa, stają się tym, czym będzie następnej generacji historia.

Możliwe jest, również, że przeszłe unowocześnienie nazw sprawności na "Miłośnicze Ziemi Ojczyźnej (MZO) I", "MZO II", "MZO III", i "MZO IV", przyczyniło się do zaniknięcia kojarzenia tematyki sprawności do epoki historycznej naszej ojczyźny. Bez wzmianki nazwowej, sprawności te, w świadomościach młodych funkcyjnych stają się niezrozumiałymi enigmami.

Z punktu widzenia ogólnego, znajomość historii polskiej w pracy harcerskiej jest podzielona na cztery sprawności w kolejności kronologicznej według dynastii królewskich i epok historycznych.

Pierwsza sprawność, "MZO-I", dawniej znana "Wskazidroga po Polsce", prowadzi nowa harcerka w zdobywaniu wiedzy o obecnej geografii polskiej, powstania naszej ojczyźny, i pierwszej dynastji królewskiej Piastów. Sprawność ta jest wymagana do pierwszego stopnia młodzieżowego "ochotniczka".

Druga sprawność historyczna, "MZO-II", czyli "Jagiellonka", jest wymagana do stopnia "tropicielki". Prowadzi harcerka w zdobywaniu wiedzy o drugiej dynastji królewskiej Jagiellonów.

"MZO-III", czyli "Elektor", jest wymagana do stopnia "pionierki". W niej, harcerki zdobywają wiedzę o dynastji elekcyjnej królów polskich.

Do ostatniego stopnia młodzieżowego, "samarytanką", należy zdobycie sprawności "MZO-IV", czyli "Przewodniczka po Polsce", które składa się ze znajomością okresu rozbiorów i podległości. Polska, jako państwo, lecz nie jako narodowość, przestaje istnieć.

Jak więc przyprowadzić sprawności historyczne, aby były nie tylko pouczające, lecz również zabawne i przyjemnościowe dziesięcioletniej młodzieży. Tym podręcznikiem, postaram się przedstawić metody, spostrzeżenia, i plany zbiórek które w mojej pracy harcerskiej zdały egzamin. Mam nadzieję, że przydadzą się tym, które prowadzi prace harcerską.

phm. Anna Nowobilńska-Vasilios
Referentka Harcerki i Wędrowniczek
Hufiec "Tatry"
Chicago, IL, USA
1999

Do przeprowadzenia ciekawej zbiórki, nie zależnie od tematu, najważniejsze jest *przygotowanie* Planu Zbiórki. Określamy typ zbiórki, wybieramy temat z Planu Pracy Drużyny. Wymyślamy ćwiczenia lub gry, wyszukujemy ze spiewnika piosenki (na temat) do śpiewania i nauczania, wybieramy gre ruchowa, i przygotowujemy temat gawędy/rozmowy.

PLAN ZBIÓRKI		
Zbiórka: ☐ zastępu ☐ drużyny		Data:
Temat Zbiórki:		
☐ Wychowanie	☐ Gry/cwiczenia	☐ Praca zarobkowa
☐ Wiadomosci do stopni	☐ Sluzba Bogu/Ojczyźnie	☐ Prace reczne
☐ Wiadomosci do sprawnosci	☐ Praca dla innych	☐ Piosenki, tance
	☐ Technika Harcerska	☐ Gaweda
	☐ Sprawy do zalatwienia	
	Plan	Wykonanie/Uwagi
Rozpoczenie	Raport Obrzed Rozpoczecia: Piosenka:	
Cwiczenie/Gra nad temat stopni lub sprawnosci		
Nowa Piosenka		
Zabawa lub Gra Ruchowa		
Gaweda/Rozmowa na temat Prawa, Przyrzeczenia, lub wymagania do stopnia/sprawnosci		
Nastepna zbiórka	Co bedzie: Co przyniesc:	
Zakonczenie	Ogloszenia: Obrzed Zakonczenia: Piosenka:	
	Przygotowala:	Przeprowadzila: